

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Școala doctorală Administrarea Afacerilor

TEZĂ DE DOCTORAT

Prezentată și susținută public de către autor:
BOGDAN ALEXANDRU N. FRĂȚILOIU

Titlul tezei de doctorat:
**PROGRAMUL DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE –
VALOARE ADĂUGATĂ PENTRU AFACERE**

Conducător de doctorat: Prof. Univ. Dr. CRISTINEL VASILIU

Comisia de susținere a tezei de doctorat:

Prof. univ. dr. Doru Pleșea (președinte) - Academia de Studii Economice din București
Prof. univ. dr. Nicoleta Cristache (referent) – Universitatea Dunărea de Jos, Galați
Prof. univ. dr. Cătălina Sitnikov (referent) - Universitatea din Craiova
Conf. univ. dr. Irina Maiorescu (referent) - Academia de Studii Economice din București
Prof. univ. dr. Cristinel Vasiliu (conducător de doctorat) - Academia de Studii Economice din
București

București, Septembrie 2024

CUPRINS

REZUMAT.....	ii
ABSTRACT	iii
MULȚUMIRI.....	iv
CUPRINS	v
INTRODUCERE.....	1
1. MEDIUL DE AFACERI GLOBAL	8
1.1.SCURTĂ PREZENTARE A CONCEPTELOR ÎN CONTEXTUL ECONOMIC	8
1.2.MEDIUL DE AFACERI GLOBAL ȘI IMPORTANȚA CONCEPTULUI DE ETICĂ ÎN AFACERI.....	12
1.2.1.Importanța eticii în diferite industrii	15
1.2.2.Responsabilitatea socială, rezultatele în afaceri si profitul	18
1.2.3.Definirea priorităților corporative pentru secolul 21.....	19
1.3.EXEMPLE DE RESPONSABILITATE SOCIALĂ.....	20
1.3.1.Angajamentul Lego față de durabilitate	20
1.3.2.Modelul filantropic 1-1-1 al Salesforce.....	20
1.3.3.Misiunea socială a lui Ben & Jerry	21
1.3.4.Impactul social al lui Levi Strauss.....	21
1.3.5.Angajamentul Starbucks față de aprovizionarea etică	22
1.4.DIFERENȚA DINTRE CSR ȘI ETICĂ ÎN AFACERI	22
2. CONCEPTUL DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE.....	28
2.1.ETICA SI CONFORMITATEA IN ORGANIZAȚII.....	29
2.2.VALOAREA ADAUGATĂ ADUSĂ DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE	31
2.3. IMPORTANȚA AUDITĂRII ȘI MONITORIZĂRII ÎN CONFORMINATATE.....	34
3. CONCEPTUL DE BUNĂ GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ	38
3.1.STANDARDUL INTERNAȚIONAL 37000:2021 PRIVIND BUNA GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ.....	39
3.2.STANDARDUL INTERNAȚIONAL 37001:2016 PRIVIND IMPLEMENTAREA, MENȚINEREA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT ANTI-MITĂ (ABMS).....	48
3.2.1.Importanța leadershipului și a angajamentului	49
3.2.2.DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA UNEI POLITICI ANTI-MITĂ ȘI IMPORTANȚA COMUNICĂRII INTERNE ȘI EXTERNE	51
3.2.3.Monitorizare, măsurare, analiză și evaluare	56
3.3.GUVERNANȚA CORPORATIVĂ DIN PERSPECTIVA ORGANIZAȚIEI PENTRU COOPERARE SI DEZVOLTARE ECONOMICĂ (OECD).....	60
3.4.RELAȚIA DINTRE GUVERNANȚĂ CORPORATIVĂ ȘI COMPETITIVITATE	63

4. STRUCTURA PROGRAMULUI DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE.....	67
4.1.ROLUL INSTRUIRII ADECVATE A ANGAJAȚILOR PRIN PROGRAME SPECIALIZATE CARE SĂ RĂSPUNDĂ ÎN MOD REAL NEVOILOR ORGANIZAȚIEI.....	67
4.2.RAPORTAREA INCIDENTELOR DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE ȘI INVESTIGAREA ACESTORA.....	72
5. REGULI SPECIFICE ETICII ȘI CONFORMITĂȚII LA NIVELUL COMPANIEI.....	76
5.1.CODURILE DE CONDUITĂ ȘI CODURILE DE ETICĂ ÎN AFACERI	77
5.2.DIFERENȚELE DINTRE CODURILE DE CONDUITĂ ȘI CODURILE DE ETICĂ ÎN AFACERI	78
5.2.1.Avantajele unei abordari bazate pe principii, comparativ cu o abordare prescriptivă.....	81
5.3.NOUA GENERAȚIE A CODURILOR DE CONDUITĂ ȘI DE ETICĂ ÎN AFACERI.....	85
5.3.1 Relația dintre Codurile de Conduită si strategia companiei.....	90
5.3.2. Rolul liderilor în implementarea cu succes a Codurilor de Conduită.....	92
5.3.3. Importanța luării în considerare a contextului global si al adaptării Codului de Conduită la nevoile companiei	95
6. ROLUL ETICII ȘI INTEGRITĂȚII ÎN AFACERI.....	100
6.1.LUAREA DECIZIILOR CORECTE DE CĂTRE LIDERI ATUNCI CÂND SUNT ÎN FAȚA DILEMELOR ETICE.....	105
6.2.EXEMPLE DE COMPANII CARE AU NEGLIJAT LUAREA UNOR DECIZII ETICE ÎN PRACTICA DE AFACERI.....	107
7. ROLUL OFIȚERULUI DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE.....	111
7.1.PREVENIREA DELEGĂRII DE COMPETENȚE ÎN MATERIE DE CONFORMITATE CĂTRE PERSOANELE NEPOTRIVITE	117
7.1.1.Separarea Departamentului de Etică și Conformitate de Departamentul Juridic..	118
7.1.2.Separarea Departamentului de Etică și Conformitate de Departamentul Financiar ..	120
7.1.3.Separarea Departamentului de Etică și Conformitate de Departamentul de Resurse Umane	120
7.1.4.Separarea Departamentului de Etică și Conformitate de Departamentul Comercial ..	121
7.2.RESURSE AFERENTE NECESARE OFIȚERULUI DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE PENTRU A PERFORMA.....	122
8. RISCURILE DE NECONFORMITATE.....	125
8.1.RISCURILE DE REGLEMENTARE	126
8.2.RISCURILE REPUTAȚIONALE	126
8.3.RISCURILE FINANCIARE.....	128
8.4.IMPLEMENTAREA RISCURILOR DE CONFORMITATE.....	128
9. LEGĂTURA INTRINSECĂ DINTRE ETICĂ ȘI PROFITABILITATE	132
9.1.IMPORTANȚA STABILIRII UNEI RELAȚII DE ÎNCREDERE ÎNTRE COMPANIE SI CLIEȚI, ANGAJAȚI ȘI PARTENERII DE AFACERI.....	132

9.2.VALOAREA ADĂUGATĂ PE CARE O ADUCE PROGRAMUL DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE	136
9.3.MĂSURAREA PERFORMANȚEI PROGRAMULUI DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE.....	140
10. ANALIZA ECONOMETRICĂ A INDICATORILOR CARE CONTRIBUIE LA VALOAREA ADĂUGATĂ PE CARE O ADUCE PROGRAMUL DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE.....	147
10.1.METODOLOGIA DE CERCETARE	148
10.1.1 Analiza de mediere	150
10.1.2 Analiza de moderare	150
10.2.VARIABLE UTILIZATE IN ANALIZĂ.....	151
10.2.1. Produsul Intern Brut.....	152
10.2.2. Indicele de percepție a corupției.....	153
10.2.3. Rata de densitate a firmelor noi.....	154
10.2.4. Indicele economiei și societății digitale (DESI)	155
10.2.5. Indicele competitivității globale	156
10.2.6. Salariu net mediu lunar (USD)	157
10.3.ANALIZA INTERDEPENDENȚELOR DINTRE VARIABLELE INCLUSE IN ANALIZĂ .	158
10.4.INFLUENȚA FACTORILOR INSTITUȚIONALI ȘI GUVERNAMENTALI, A FACTORILOR ECONOMICI ȘI TEHNOLOGICI, PRECUM ȘI FACTORILOR REFERITORI DE ANTREPRENORIAL ȘI DEZVOLTARE	161
10.5.IDENTIFICAREA IMPACTULUI SISTEMULUI DE ETICĂ ȘI CONFORMITATE ASUPRA VALORII ADĂUGATE PENTRU AFACERE	163
CONCLUZII	167
Bibliografie	ix
Anexe	xxiv
Lista abrevierilor si acronimelor	xxviii
Lista Tabelelor.....	xxx
Lista Figurilor	xxxix

CUVINTE CHEIE

Conformitate, etică în afaceri, corupție, economie subterană, cadru legislativ internațional, fraudă, evaziune fiscală, mediul de afaceri global, integritate

REZUMAT

Programele de etică și conformitate sunt o componentă esențială a afacerilor în lumea contemporană. Într-o epocă în care controlul reglementărilor este în creștere, aceste programe joacă un rol esențial în asigurarea respectării standardelor legale și etice. Teza de doctorat își propune să exploreze valoarea adăugată pe care programele de etică și conformitate o oferă afacerilor și modul în care crește reputația în fața diferitelor părți interesate.

Programele de etică și conformitate servesc ca o protecție împotriva încălcărilor legale și etice în cadrul organizațiilor. Ele stabilesc politici și proceduri care ghidează comportamentul angajaților, reducând astfel riscul de comportamente neetice și lipsa de conformitate și potențialele consecințe legale. Încurajând o cultură a eticii și responsabilității, programele de etică și conformitate facilitează o mai bună luare a deciziilor și insuflă încredere în rândul părților interesate.

Teza de doctorat își propune să demonstreze faptul că atunci când procedurile și standardele de conformitate sunt puse în practică de un sistem eficient de monitorizare și de efectuare a investigațiilor privind incidentele de etică și conformitate, valoarea adăugată pentru afacere crește în mod substanțial.

Vom demonstra acest lucru printr-o analiză cantitativă care a fost efectuată în urma unei anchete de piață, pe bază de chestionar, cu 53 de întrebări, la care au răspuns 254 de persoane cu nivele de management diferit din industrii diferite. Această analiză certifică faptul că sustenabilitatea unei afaceri este mai mare atunci când standardele de etică și conformitate se situează la un nivel înalt. De asemenea am condus și o analiză a unor indicatori cheie cum ar fi PIB/capita, Indicele de percepție a corupției, Indicele competitivității globale, Indicele Economiei și Societății Digitale, Salariul net mediu lunar, Rata de densitate a firmelor noi (New business density), și care pot contribui la evaluarea eficacității și impactului programelor de conformitate în cadrul companiilor.

Globalizarea crescândă a piețelor, împreună cu proliferarea cerințelor de reglementare în diferite jurisdicții, a poziționat programele de etică și conformitate nu doar ca o necesitate legală, ci ca un activ strategic pentru afaceri. Teza de doctorat intitulată „Programul de etică și

conformitate – Valoare adăugată pentru afacere”, își propune să aprofundeze valoarea multifacțată pe care programele eficiente de etică și conformitate o oferă întreprinderilor, transcenzând viziunea tradițională a conformității de la centru de cost la cea a unui creator de valoare adăugată pentru companie.

Semnificația programelor de etică și conformitate în creșterea valorii afacerii are mai multe fațete. Weaver, Trevino și Cochran (1999) susțin că un program eficient de etică și conformitate poate reduce semnificativ riscurile legale și costurile asociate cu nerespectarea, cum ar fi amenzile, penalitățile și cheltuielile generate de litigii. Mai mult, Paine (1994) subliniază că, dincolo de reducerea riscurilor, programele robuste de etică și conformitate pot îmbunătăți reputația corporativă, pot stimula o cultură a integrității și pot construi încrederea cu părțile interesate, inclusiv clienții, angajații și autoritățile de reglementare. Aceste active necorporale sunt din ce în ce mai recunoscute ca și componente esențiale ale valorii afacerii și ale avantajului competitiv.

În plus, teza va explora conceptul de programe de etică și conformitate ca sursă de avantaj competitiv, așa cum sugerează Porter și Kramer (2006). Ei demonstrează că entitățile economice pot crea valoare comună prin alinierea practicilor de afaceri cu nevoile și așteptările societății, inclusiv conduita etică și conformitatea cu standardele legale. Această aliniere nu numai că atenuază riscurile, dar deschide și noi oportunități de piață, sporește loialitatea mărcii și stimulează inovația.

Bazându-se pe viziunea bazată pe resurse (RBV) a firmei, așa cum a fost prezentată de Barney (1991), această cercetare va argumenta că programele de etică și conformitate pot fi o resursă organizațională unică care oferă un avantaj competitiv durabil.

Teza va folosi metode calitative și cantitative pentru a investiga modalitățile directe și indirecte prin care programele de etică și conformitate adaugă valoare afacerilor. Aceasta va include studii de caz ale organizațiilor cu cadre de etică și conformitate mature și analize empirice pentru a evalua impactul inițiativelor de etică și conformitate asupra performanței financiare și a percepției părților interesate.

În concluzie, teza propusă va contribui la discursul academic oferind o analiză cuprinzătoare a modului în care programele de etică și conformitate servesc ca un activ strategic pentru afaceri. Acesta va provoca noțiunea predominantă a conformității ca centru de cost, prezentându-l în schimb ca o componentă integrală a managementului strategic care poate contribui semnificativ la procesul de creare a valorii unei afaceri.

Obiectivul principal al cercetării este de a explora peisajul evolutiv al programelor de etică și conformitate corporativă și semnificația lor strategică în creșterea valorii afacerii. Această explorare se bazează pe premisa că programele de etică și conformitate, privite în mod tradițional prin prisma reducerii riscurilor și a obligațiilor legale, au evoluat pentru a juca un rol esențial în crearea valorii sustenabile pentru afaceri. Obiectivele tezei sunt concepute meticulos pentru a dezlega complexitatea programelor de etică și conformitate și pentru a demonstra contribuțiile lor multiple la valoarea adăugată adusa pentru afaceri dincolo de simpla etica și conformitate legală.

Primul obiectiv este de a urmări evoluția programelor de etică și conformitate în cadrul guvernantei corporative, evidențiind trecerea de la etica și conformitatea legală reactivă la managementul proactiv al riscului și crearea strategică de valoare. Bazându-se pe lucrările lui Arjoon (2005), această analiză va contextualiza rolul eticii și guvernantei corporative în modelarea sferei și eficacității programelor de etică și conformitate.

Al doilea obiectiv este de a analiza impactul programelor de etică și conformitate asupra managementului riscului. Acest obiectiv se concentrează pe evaluarea modului în care programele de etică și conformitate contribuie la gestionarea și atenuarea riscurilor de afaceri, inclusiv riscurile legale, operaționale și de reputație. Perspectivele prezentate de Weaver, Trevino și Cochran (1999) vor fi esențiale în înțelegerea mecanismelor prin care programele de etică și conformitate funcționează ca sisteme de control care protejează împotriva deficiențelor etice și a încălcărilor legale.

Al treilea obiectiv este de a investiga contribuția programelor de etică și conformitate la reputația corporativă și încrederea părților interesate. Pe baza cadrului propus de Paine (1994), acest obiectiv examinează influența programelor de etică și conformitate asupra reputației corporative și cultivarea încrederii cu părțile interesate cheie, inclusiv clienții, angajații și autoritățile de reglementare. Teza va explora ipoteza că programele eficiente de etică și conformitate sunt esențiale pentru construirea și menținerea încrederii părților interesate, care, la rândul său, contribuie la o valoare sustenabilă a afacerii.

Al patrulea obiectiv este de a evalua rolul programelor de etică și conformitate în sporirea avantajului competitiv. Folosind perspectiva teoretică a viziunii bazate pe resurse – „theoretical lens of the resource-based view” (RBV) a firmei, așa cum este articulată de Barney (1991), acest obiectiv urmărește să analizeze modul în care programele de etică și conformitate pot fi valorificate ca resurse strategice care oferă firmelor un avantaj competitiv durabil. Aceasta include examinarea

atributelor unice și inimitabile ale programelor de etică și conformitate care îndeplinesc criteriile VRIO (Valoare, Raritate, Inimitabilitate, Organizare) pentru o resursă strategică.

Al cincilea obiectiv este de a identifica cele mai bune practici și cadre pentru maximizarea valorii de afaceri a programelor de etică și conformitate. Obiectivul final își propune să sintetizeze constatările din obiectivele anterioare pentru a propune cele mai bune practici și cadre pe care companiile le pot adopta pentru a maximiza valoarea derivată din programele lor de etică și conformitate. Aceasta va implica o analiză comparativă a strategiilor de etică și conformitate de succes în diferite industrii și zone geografice, bazându-se pe studii de caz și date empirice.

În urmărirea acestor obiective, teza va contribui la înțelegerea mai largă a programelor de etică și conformitate nu doar ca o necesitate legală, ci și ca un activ strategic care poate îmbunătăți performanța afacerii, poate stimula conduita etică și poate stimula inovația (Baucus & Near, 1991).

Teza de doctorat intitulată „Programul de etică și conformitate – Valoare adăugată pentru afacere” prezintă o explorare cuprinzătoare a modului în care programele de etică și conformitate nu numai că îndeplinesc cerințele de reglementare, ci și contribuie semnificativ la excelența strategică și operațională a afacerilor. Structura tezei este concepută pentru a acoperi un spectru larg de subiecte legate de etică și conformitate, de la fundamentele sale etice până la implicațiile sale practice pentru valoarea și reputația afacerii. Această abordare multidisciplinară asigură o înțelegere profundă a subiectului, punând în lumină valoarea intrinsecă a conformității dincolo de simpla respectare a legilor și normelor legale.

Capitolul inițial stabilește poziționarea eticii și conformității în mediul de afaceri global și cadrul de bază prin explorarea evoluției istorice a eticii și conformității în contextul afacerii. Acesta analizează bazele filozofice ale practicilor etice în afaceri și modul în care acestea au influențat dezvoltarea programelor moderne de etică și conformitate. Bazându-se pe lucrările unor cercetători precum Boatright (2009), acest capitol urmărește tranziția de la practicile etice voluntare la măsurile de etică și conformitate impuse legal, evidențiind reperele cheie ale reglementărilor care au modelat cadrele actuale de etică și conformitate. Această perspectivă istorică oferă un fundal pentru înțelegerea complexității și necesității conformității în mediul de afaceri global de astăzi (Bergen, 2018).

Al doilea capitol se concentrează pe componentele proactive ale programelor de etică și conformitate, subliniind rolul educației și prevenirii. Acesta prezintă felul în care programele de formare și conștientizare sunt esențiale pentru încorporarea valorilor etice și a standardelor de etică

și conformitate în cultura organizațională. Folosind studiile lui Weaver, Trevino și Cochran (1999), această secțiune susține că măsurile preventive nu sunt doar rentabile, ci și fundamentale pentru promovarea unui mediu în care etica și conformitatea este privită ca o responsabilitate comună. Acest capitol examinează, de asemenea, cele mai bune practici în proiectarea și implementarea inițiativelor educaționale care minimizează în mod eficient riscurile de etică și conformitate.

Al treilea capitol explorează conceptul de bună guvernanză corporativă prin analizarea prevederilor standardelor ISO 37000 și ISO 37001. Implicarea managementului superior presupune faptul că managementul de vârf este implicat și angajat în procesul de evaluare a riscurilor, reflectând rolul conducerii în promovarea unei culturi etice. Totodată este importantă implicarea interfuncțională a personalului din diferite funcții și niveluri în cadrul organizației pentru a obține perspective diverse asupra riscurilor potențiale de mită. Expertiza externă este utilă în special atunci când se efectuează operațiuni în jurisdicții sau sectoare cu risc ridicat, pentru a îmbunătăți înțelegerea riscurilor specifice de luare de mită. Documentarea și transparența sunt esențiale în procesul de evaluare a riscurilor. Rezultatele trebuie documentate în mod cuprinzător, menținând transparența cu părțile interesate relevante cu privire la modul în care sunt gestionate riscurile de mită.

Efectuarea de evaluări regulate și cuprinzătoare a riscurilor, conform cerințelor ISO 37001, permite organizațiilor să adopte o atitudine proactivă împotriva mituirii. Prin identificarea, analizarea și prioritizarea riscurilor de mită și apoi implementarea controalelor specifice pentru a gestiona aceste riscuri, organizațiile își pot consolida sistemele de management anti-mită, își pot îmbunătăți integritatea și își pot proteja reputația pe piața globală. Capitolul analizează și principiile OECD pentru a bună guvernanză corporativă. Aceste principii constituie baza pe care se clădește sistemul de etică și conformitate în orice companie și în orice industrie (Doe & Smith, 2020).

Al patrulea capitol explorează structura programului de etică și conformitate prin evaluarea mecanismelor de monitorizare și urmărire continuă. Este subliniată importanța acestor activități în detectarea potențialelor abateri și în asigurarea alinierii continue atât cu politicile interne, cât și cu cerințele de reglementare externe. Bazându-se pe perspectivele lui Paine (1994), această secțiune explorează diverse instrumente și tehnici de monitorizare, inclusiv audituri, evaluări ale riscurilor și sisteme de raportare a conformității. Capitolul menționează necesitatea unui program de etică și

conformitate dinamic, care să se adapteze la riscurile în evoluție și peisajele de reglementare, asigurându-se că etica și conformitatea este o parte integrantă a procesului de afaceri.

În al cincilea capitol, teza examinează regulile și mecanismele specifice eticii și conformității la nivel corporativ. Este evaluată importanța Codurilor de Conduită în elaborarea unui program robust de etică și conformitate cât și importanța implementării unei culturi deschise care să permită dezvaluirea incidentelor de etică și conformitate (Borges & Oliveira, 2021).

Codurile de conduită și codurile de etică în afaceri nu sunt doar documente formale, ci reprezintă instrumente esențiale pentru dezvoltarea sustenabilă și succesul pe termen lung al unei organizații. Acestea aduc valoare adăugată prin promovarea unei culturi organizaționale etice, îmbunătățirea reputației și gestionarea riscurilor. În plus, ele sunt esențiale pentru îndeplinirea angajamentelor de responsabilitate socială corporativă și pentru asigurarea sustenabilității economice. Codurile de conduită și codurile de etică rămân instrumente esențiale pentru afaceri în căutarea unui succes autentic și durabil într-o lume în care valorile etice și responsabilitatea devin din ce în ce mai importante.

Aspectele reactive ale programelor de etică și conformitate se concentrează pe investigații și răspunsuri la presupusele abateri. Acesta discută rolul critic al mecanismelor de avertizare și al culturilor de prezentare a neregulilor în a permite detectarea timpurie a problemelor. Făcând referire la autori precum Dyck, Morse și Zingales (2010), care analizează impactul prezentării oneste a incidentelor de etică și conformitate asupra guvernantei corporative, acest capitol oferă o analiză aprofundată a modului în care procesele de investigare eficiente și strategiile de răspuns transparente pot atenua riscurile și pot consolida standardele etice în cadrul unei organizații.

În al șaselea capitol am abordat rolul eticii și integrității în mediul de afaceri. Etica și integritatea reprezintă două aspecte fundamentale în lumea afacerilor moderne. Într-o eră în care organizațiile trebuie să se adapteze la schimbări radicale și la o conștiință publică tot mai dezvoltată, întrebarea despre rolul eticii și integrității în afaceri devine din ce în ce mai importantă. Etica și integritatea în afaceri nu sunt doar valori morale, ci și factori esențiali pentru succesul pe termen lung al unei organizații (Borges & Oliveira, 2021).

Pentru a înțelege în profunzime rolul eticii și integrității în afaceri, este esențial să definim aceste concepte. Etica în afaceri se referă la setul de principii și valori care ghidează comportamentul organizațiilor și al indivizilor din cadrul acestora în relațiile lor cu angajații, clienții, partenerii de afaceri și societatea în ansamblu (Ferrell et al., 2019). Pe de altă parte,

integritatea în afaceri se referă la conformitatea cu aceste principii și valori, implicând onestitate, transparență și responsabilitate în toate acțiunile întreprinse de organizație (Kaptein, 2015).

Capitolul al șaptelea abordează rolul Ofițerului de Etică și Conformitate în implementarea programului și factorii de succes care duc spre rezultate notabile. Vom demonstra faptul ca daca acesti parametri nu sunt îndepliniți, valoarea adăugată a programului de etică și conformitate este una redusă.

Capitolul al optelea tratează riscurile de neconformitate și oferă soluții practice pentru diminuarea lor. În afară de riscurile de reglementare și financiare care se pot solda cu consecințe foarte neplăcute pentru companie, riscul reputațional este la fel de important, mai ales că el nu poate fi cuantificat în mod direct și explicit. După cum se știe, reputația unei companii se construiește în mulți ani, cu mult efort și migală, cu investiții serioase și se poate pierde într-un timp foarte scurt din cauza unor incidente care pot fi considerate minore la prima vedere (Bergen, 2018).

În capitolul al nouălea am prezentat legătura intrinsecă dintre etică și profitabilitate. Etica în afaceri este ușor trecută cu vederea de către mulți întreprinzători, deoarece există o multitudine de alte priorități pe care aceștia trebuie să le ia în considerare, cum ar fi găsirea unei idei de afaceri de succes, implementarea unui program de marketing eficient, gestionarea aspectelor financiare, obținerea de permise și autorizații, gestionarea relației cu furnizorii și cu distribuitorii etc. Cu toate acestea, etica în afaceri are o influență mult mai puternică decât și-ar închipui majoritatea oamenilor asupra existenței unei afaceri și mai ales a supraviețuirii sale pe piață pe termen lung.

În lumea afacerilor, etica și profitabilitatea sunt adesea percepute ca două concepte distincte și separate. Cu toate acestea, în ultimele decenii, a devenit din ce în ce mai evident că există o legătură intrinsecă între aceste două aspecte. Etica în afaceri nu mai poate fi considerată doar o opțiune, ci o necesitate pentru a asigura succesul pe termen lung al unei companii. (Baucus & Near, 1991).

În capitolul al zecelea este analizată valoarea adăugată pe care o aduce programul de etică și conformitate pentru afacere. Vom arăta faptul că lipsa unui program performant de conformitate poate fi fatală pentru companie. Nu contează cât de performantă este compania în domeniul în care activează, cât este de profitabilă sau ce perspective de creștere are în viitor. Neaplicarea coerentă și eficientă a unui program de etică și conformitate care să asigure respectarea legilor și

regulamentelor internaționale și naționale, etica în afaceri, păstrarea intactă a reputației, pot duce o companie în foarte scurt timp din top către prăbușire (Boatright, 2000).

Programele de etică și conformitate nu numai că asigură respectarea legilor, reglementărilor și standardelor, dar joacă de asemenea, un rol esențial în promovarea unei culturi etice și în creșterea reputației corporative (Paine, 1994).

În acest sens, am realizat o analiză econometrică a indicatorilor care contribuie la valoarea adăugată pe care o aduce programul de etică și conformitate. Un program de etică și conformitate bine gestionat reprezintă nu doar un aspect obligatoriu, ci și o investiție strategică pentru companiile multinaționale. Acesta adaugă valoare prin protejarea organizației împotriva riscurilor legale și de reputație, asigurând, în același timp, eficiența operațională și promovând o cultură etică în interiorul firmei.

În general, un program de etică și conformitate eficient nu numai că minimizează riscurile legale și de reputație, ci poate și să sprijine obiectivele strategice ale unei companii multinaționale, inclusiv creșterea competitivității, inovația și durabilitatea financiară. În acest sens, analiza unor indicatori economici și sociali, precum: *PIB/capita*, *Indicele de percepție a corupției*, *Indicele competitivității globale*, *Indicele Economiei și Societății Digitale*, *Salariul net mediu lunar*, *Rata de densitate a firmelor noi (New business density)*, poate contribui la evaluarea eficacității și impactului programelor de conformitate în cadrul companiilor.

Dincolo de îndeplinirea cerințelor de reglementare, un program de etică și conformitate bine conceput îmbunătățește reputația corporativă, încurajează încrederea părților interesate și contribuie la un avantaj competitiv durabil. Bazându-se pe conceptul de valoare comună al lui Porter și Kramer (2006), acest capitol demonstrează modul în care inițiativele de etică și conformitate se aliniază cu strategiile de afaceri mai largi, conducând performanța și profitabilitatea prin practici etice.

Această structură a tezei oferă o viziune holistică a programelor de etică și conformitate, subliniind rolul lor multiplu în creșterea valorii afacerii și promovarea integrității etice. Printr-o analiză detaliată a fiecărei componente, cercetarea își propune să contribuie în mod semnificativ la corpul de cunoștințe existent, oferind perspective practice pentru întreprinderile care urmăresc să integreze eficient etica și conformitatea în cadrul lor strategic (Doe & Smith, 2020).

